

terms of the daily or periodic work agreement. Casual work is a prominent feature of informal wage employment in low-income developing countries, but it has also emerged more recently in industrialized economies in jobs associated with the «on-demand» or «gig» economy.

In part-time employment, the normal hours of work are fewer than those of comparable full-time workers. Many countries have specific legal thresholds that define part-time versus full-time work, thus distinguishing part-time work in legal terms. For statistical purposes, part-time work is usually considered as working fewer than 35 hours, or 30 hours, per week.

In some instances, working arrangements may involve very short hours or no predictable fixed hours, and the employer thus has no obligation to provide a specific number of hours of work. These arrangements come under different contractual forms depending on the country, including so-called «zero-hours contracts», but are commonly referred to as «on-call work». Their main characteristic is the high variability of the number and scheduling of working hours. Yet because a substantial number of these workers are employed on a part-time basis, in this report they will be considered under «part-time work and on-call work», even though these arrangements overlap with the concept of casual work.

«Non-standard employment» is thus an umbrella term which groups together distinct forms of work contracts that deviate from the standard employment relationship. In many cases it is preferable to analyse and refer to each form individually, especially since the policy responses to any potential decent work deficits may need to be distinct.

Nonetheless, it can be useful to have a general framework when examining nonstandard work, for example, when addressing situations in which two or more “nonstandard” dimensions are present. For instance, a worker may be hired on a fixed-term contract by a temporary work agency and work a part-time schedule. Thus forms of non-standard work can often be associated and should not necessarily be regarded only on a discrete basis.

Moreover, referring to a more general group of such work contracts can prove worthwhile, particularly when it is necessary to examine and address problems that are common to various forms of non-standard employment.

References

1. Non-standard employment around the world: Understanding challenges, shaping prospects International Labour Office – Geneva: ILO. 2016// URL: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_534326.pdf

УДК 349. 2 (477)

Ірина Дмитрівна КАЗАНЧУК,

доцент кафедри адміністративного права і процесу факультету №3
Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4269-2749>

ДЕЯКІ АСПЕКТИ УДОСКОНАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПРИЙНЯТТІ РІШЕНЬ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ СТАНУ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Процес реалізації плану дій «Україна – Європейський Союз», вимог Указу Президента України від 12 січня 2015 року № 5 «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» (1), впровадження європейських принципів в діяльність органів публічного адміністрування актуалізували необхідність створення ефективної системи громадського управління сферою охорони навколишнього природного середовища. У Стратегії інтеграції України до членства в Європейському Союзі основним напрямком забезпечення розвитку громадської активності визнано «визначення процедур щодо доступу до інформації про навколишнє середовище, участь громадськості, включаючи імплементацію Орхуської Конвенції, зокрема, шляхом визначення структур і процедур для забезпечення прийняттого рівня обслуговування бажаючих мати доступ до інформації (2)». При цьому розвиток інформаційних мереж і технологій отримання даних посприяли високому рівні очікувань громадян на доступ до інформації про стан довкілля, існуючі екологічні загрози для безпечної життєдіяльності в електронному вигляді.

На сьогодні, незважаючи на перманентне адаптування адміністративного законодавства України до норм права Європейського Союзу, процес доступу громадськості до інформації з природоохоронних питань, організація діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування із надання населенню адміністративних послуг стосовно стану охорони навколишнього природного середовища, як і їх якість залишаються ще на низькому рівні. Зокрема, адміністративне законодавство України в природоохоронній сфері лише частково відповідає вимогам Директиви 2003/4/ЄС від 28. 01. 2003 року в частині надання публічної інформації природоохоронного характеру (3, с. 3).

Недосконалість правового забезпечення доступу громадськості до екологічної інформації знайшла свій прояв у неузгодженості діючих нормативно-правових актів, відсутності механізмів належного інформування громадськості про стан довкілля, участі громадськості у прийнятті рішень, що стосуються навколишнього середовища. Усі ці

фактори негативно впливають не тільки на ефективність природоохоронної діяльності, але й знижують рівень професійної підготовки працівників природоохоронних органів.

З метою впровадження міжнародних зобов'язань України, передбачених Конвенцією про доступ до інформації, участь громадськості у процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються постала необхідність у розробці загальнодержавної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. У цьому контексті щодо вирішення проблеми з наданням громадянам вільного доступу до інформації про стан довкілля в електронному вигляді Уряд України в листопаді 2018 року схвалив Концепцію створення Загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля» (4) – для надання громадянам вільного доступу до інформації про стан довкілля та екологічні ризики/загрози для безпечної життєдіяльності; модернізації державного управління та цифровізації процесу надання адміністративних послуг у сфері охорони навколишнього природного середовища у рамках комплексного впровадження механізмів електронного урядування та інформатизації органів державної влади і органів місцевого самоврядування (5, с. 194) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. Нажаль, виконання її положень як і виконання вимог розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649 «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» на практиці йде досить повільно, адже відповідними уповноваженими органами не до кінця розуміється важливість розвитку системи електронних послуг в Україні.

Таким чином, пріоритетними напрямками у вирішенні завдань щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення участі громадськості у прийнятті рішень, що стосуються стану охорони навколишнього природного середовища в умовах розвитку процесу євроінтеграції України визначимо:

1) внесення змін і доповнень до таких нормативно-правових актів України, як Закони України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», в яких юридично слід закріпити визначення «екологічної (природоохоронної) інформації», порядок і строки її оприлюднення, перелік контролюючих суб'єктів (органів), а також порядок притягнення до відповідальності за порушення права громадян на доступ до такої інформації, неможливості відмови у відповіді на запит тощо. Потребою часу є розробка в новій редакції Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», приведення його положень у відповідність з європейським законодавством;

2) розробка правових і організаційних механізмів щодо створення

державної системи екологічної освіти, виховання та інформування, за допомогою якої забезпечувався б належний і прийнятний доступ до інформації з природоохоронних питань, ефективне впровадження новітніх інформаційних технологій (каналів) щодо оприлюднення такої інформації;

3) визначення та закріплення на законодавчому рівні чітких критеріїв і принципів залучення громадськості до природоохоронної діяльності, прийняття рішень, що стосуються природоохоронної сфери, з одночасним забезпеченням належного рівня системи моніторингу стану навколишнього середовища;

4) розвиток електронного урядування на рівні регіонів з метою підвищення якості адміністративних послуг шляхом: створення Порталу адміністративних послуг та державних екологічних реєстрів з електронними сервісами приймання документів для отримання адміністративної послуги, надання суб'єктам звернення пакетів вихідних документів, консультування з питань адміністративних послуг у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки; доступу до публічної частини екологічних реєстрів; розвитку системи безоплатної допомоги; зміцнення незалежності судів як базових умов реалізації права на доступ до правосуддя;

5) встановлення адміністративної відповідальності та порядку притягнення (внесення відповідних доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення) органів публічного адміністрування за надання неправдивої звітності/інформації/даних або ж ненадання інформації про стан довкілля до Загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля».

Список бібліографічних посилань:

1. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. *Урядовий кур'єр* від 15. 01. 2015. №6.

2. Украина – Европейский Союз: Собрание международных договоров и других документов (1991-2014). К.: ЮСТІНАН, 2015. С. 608.

3. Бесчастний В. Окремі питання вдосконалення адміністративного законодавства України у напрямі гармонізації зі стандартами та вихідними засадами права Європейського Союзу. *Віче*. 2011. № 10. С. 2-5.

4. Про схвалення Концепції створення загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля»: розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2018 р. № 825-р. *Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-konceptsiyi-stvorennya-zagalnoderzhavnoyi-avtomatizovanoyi-sistemi-vidkrite-dovkillya> (дата звернення 07. 03. 2019)

5. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. С. 446.

УДК 342. 922

Ольга Олексіївна КОСИЦЯ,

доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності
факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5781-780X>

ЗАОХОЧЕННЯ ЯК ЗАСІБ СТИМУЛЮВАННЯ ВИКРИВАННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Статтею 53 Закону «Про запобігання корупції» (1) передбачається державний захист викривачів – осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції. Проте нормами вказаного закону не передбачено створення умов для стимулювання викривання правопорушень та не встановлено можливості отримання за це винагороди. Вважається, що громадяни можуть стати більш зацікавленими у викриванні правопорушень, свідками чи учасниками яких вони стали, якщо стимулювати їх діяльність певними заохоченнями.

Як свідчить світова практика, заохочення правомірної поведінки громадян досить ефективно використовується в ряді розвинених країн світу, таких як США, Японія, Німеччина, Швеція та ін. Заохочення сприяє проявам інтересу до здійснення відповідних дій, отримання матеріального, морального та іншого схвалення (2, с. 139).

Різноманітні аспекти впровадження в національне правове поле інституту викривачів є предметом науково-правових досліджень таких вітчизняних науковців, як В. І. Бенедик, М. В. Буроменський, В. М. Гвоздецький, З. А. Загинеї, О. О. Костенко, О. В. Нестеренко, В. В. Плиска, О. В. Сердюк, О. Ю. Шостко, І. І. Яцківа та ін. Однак серед фахівців в означеного напрямку дискусійним є питання необхідності заохочення викривачів як можливого засобу стимулювання викривання правопорушень (в першу чергу корупційних).

Дослідник В. В. Плиска справедливо наголошує, що інститут заохочення повинен ґрунтуватися на чітких нормах права, оскільки нечіткість нормативного регулювання цього інституту може призвести до зловживання ним, наприклад, він може стати механізмом політичного переслідування конкретного державного службовця. Тому, слід ввести також відповідальність за недостовірні відомості «лжеінформаторів», а виплату винагороди за надану інформацію здійснювати лише з дня набуття законної сили рішенням суду у відповідній справі (3, с. 111).